

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:

In Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
In Districte: " " 24 " " 12 " " 10 "
In Străinătate: " " 48 " " 24 " " 12 "

DIRECTOR: D. AUG. LAURIAN.

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In România: La administrație, Pasajul Român, Nr. 3 bis, București; și la corespondenții ziarului din județe.
In Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biroul central de anunțuri pentru Germania.
Pentru Franța, Anglia, Austro-Ungaria și Italia: Se va adresa la AGENȚIA LITTE, Paris, 50, rue de Notre-Dame-des-Victoires (place de la Bourse).

ANUNCIURILE:

Linia mică pe pagina IV-a. — Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Scrisorile nefranțeze se refuză. — Articollii nepublicați nu se înapoiază.

Pentru inserții și reclame redacțiunea nu este responsabilă.

SCIRI TELEGRAFICE

DIN ZIARELE STRAINE

Petersburg, 11 Martie.

In urma morții împăratului Wilhelm s'a dispus la Curte un doliu de patru săptămâni. Un ordin imperial impune întregii oștiri rusești un doliu de patru săptămâni, iar regimentelor, al căror șef a fost împăratul Wilhelm un doliu de cinci săptămâni. In ziua înmormântării împăratului Wilhelm va purta doliu toată oștirea rusească și în aceea zi nu se vor bate tobele, nici nu se va sufla în trompeta. Regimentul de infanterie Caluga, al cărui șef a fost împăratul Wilhelm, va purta în vechi numele lui. De șef nou al acestui regiment, precum și de șef al regimentului grenadierilor din Petersburg s'a numit împăratul Frideric.

Berlin, 11 Martie.

In Camera deputaților se discută mult chestiunea, în ce chip va face regele Frideric III jurământul prescris de constituție. De oarece Maiestatea Sa nu poate vorbi, deci este împiedicat de a presta jurământul în fața celor două Camere, se crede că aceasta se va face în scris înaintea unei deputații, reprezentând ambele Camere.

Berlin, 11 Martie.

Din autopsia ce s'a făcut cadavrului împăratului Wilhelm a rezultat găsirea unei pietri foarte mare în vesică. Împăratul Frideric vrea să vadă încă astăzi noaptea cadavrul părintelui său. In telegrama de mulțumire către Carnot, împăratul Frideric și-a exprimat speranța, că se vor întări relațiile amicale dintre Germania și Franța. Intre altele cancelarul a primit telegrama de condoleanță din Australia, Hongkong, Canton, Messina, Bergamo.

A surprins mult împrejurarea, că la intrarea teatrului german prefectul a răspuns ca nu poate retrage ordinul pentru închiderea teatrelor.

Sofia, 11 Martie.

In urma morții împăratului Wilhelm, consulul german și însărcinatul de afaceri francez, după situația lor politică de aici, n'au arborat bandiere în doliu, de oarece au ordine categorice, ca să nu arboreze bandiere cât timp va dura ruptura relațiilor diplomatice. In acest sens și-au explicat el conduita către colegii lor. Ceilalți consuli au arborat bandiere și au făcut vizite de condoleanță consulului german.

Berlin, 11 Martie.

Împăratul Frideric a petrecut o noapte destul de bună.

Cu ocazia înmormântării, lucrătorii care participă la beneficiile asigurării contra accidentelor și boalelor, cred a forma un cortegiu de 180,000 de oameni, întinzându-se până la mausoleul de la Carlsberg.

Sofia, 11 Martie.

Un ordin prințiar prescrie un doliu de trei săptămâni, cu ocazia morții împăratului Wilhelm.

Circulă zgomotul că răspunsul guvernului bulgar la nota turcească va fi amănat.

Berlin, 11 Martie.

Buletinul medicilor spune că, cu toată oboseala drumului și emoțiunile ce a suferit, împăratul a petrecut o noapte foarte bună și că nu simte nici o dificultate de respirație.

Nord. Allg. Zeitung zice că emoțiunile ce a suferit d. de Bismark din cauza morții împăratului, l-au redeșteptat răul de care suferea.

După avizul d-ului Schweininger, starea cancelarului reclamă repaos și împunerea ocupațiilor sale.

Bruzel, 11 Martie.

Circulă zgomotul că Sudanii au dat foc Suakimului și au omorât pe guvernatorul englez.

Berlin, 12 Martie.

Proclamația împăratului Wilhelm zice: «Germania, încrezându-se în propriile sale forțe și în stăpânirea popoarelor, nu cere decât să se bucure de dezvoltarea pașnică a datorim împăratului Wilhelm. Toate simțurile sale vor tinde să continue opera închepută, adică să facă din Germania sprijinul păcii și să cultive buna stare a țării lor

germane, în unire cu guvernele confederate ale Germaniei și cu organele constituționale ale imperiului și ale Prusiei.»

Paris, 12 Martie.

Se anunță din Berlin că proclamația împăratului Frideric satisface toate clasele societății germane dar e rău primită de partidul militar.

ION C. BRĂTIANU

Statură mijlocie, organism bine proporționat, figură veselă și inteligentă, — iată în câteva vorbe prima impresie ce produce d. Ion C. Brătianu, în condiții normale și desinteresate.

Ca tiner, d. Brătianu a fost liberal și revoluționar; ca bătrân, e conservator și autoritar.

Sunt doisprezece ani de când acest om stăpânește România, timp de domnire rar în această țară și de mirat pentru mulți oameni de ai noștri politici; explicația însă e foarte firească și tot atât de ușoară.

D. Ion C. Brătianu e o fidelă expresie a mediului care l-a produs. El are și fondul țării acestee și forma ei. Raporturile lui cu țara românească sunt raporturi de omogeneitate, prin urmare mult mai statornice decât ale altora cari sunt eterogeni. — Într'un sat, un țăran deștept are întotdeauna mai multă influență, câștigă mai lesne încrederea și, în condiții normale, poate păstra mai multă vreme această încredere decât o poate câștiga și păstra cel mai inteligent strein.

Om în bună stare fiziologică, d. Brătianu n'a putut imagina în organismul lui, în tinerețe, mai multă cultură decât putea imagina un bărbat sănătos din țara românească. Și nația noastră, luată în genere, n'a ajuns încă la acel grad de dezvoltare intelectuală ca să poată produce prin cultură normală ceea ce produce Anglia, Germania, Franța, sau alte țări înaintate în progres. Pe cale anormală însă putem avea și noi ceea ce alte țări culte au pe cale normală.

Un om este în bună stare fiziologică când impresiile mediului nu 'i strică echilibrul ființei lui: când diferențele sale facultative se exercită și se dezvoltă în proporții egale.

Științificește, omul este cea mai înaltă expresie a animalității, dar în fine animal; căci deosebirea între el și celelalte animale e numai o deosebire de grad. Axa fixă împrejurul căreia se învârteste întreaga serie de animale, de la cel mai microscopic până la cel mai perfect, e reproducția. S'ar putea zice că acesta e singurul scop al vieții. Pe cât se știe, acest scop e urmărit cu o sfântă regularitate de toate animalele afară de om. Omul și-a permis să se abată de la această regularitate, de sigur fără să vrea și fără să știe, — și această abatere e cel de'tai motor al diversificării lui colosale, și ca aspect și ca cultură.

Un fel de impresii are omul care moștenește și exercită regulat funcția lui de căpetenie pe pământ; altfel de impresii are cel care moștenește funcțiunea regulată dar nu o exercită regulat, și cu totul alte impresii are acela care nici nu moștenește, nici nu exercită regulat această funcțiune. — Omul care moștenește

și exercită regulat funcția lui de reproductor nu e departe de animale, e acolo unde trebuie să fie, — și, ca și animalele, se dezvoltă în echilibru, e mulțumit de soarta lui, e sănătos. Aceia însă cari nu păzesc regularitatea, și mai cu seamă aceia cari nici nu o primesc de la părinții lor, se depărtează mult de animal, prin urmare de echilibru, nu sunt nici-odată mulțumiți de soarta lor, sunt bolnavi; și negrijindu-se, boala lor se termină întotdeauna, dacă nu la ei la moștenitorii lor, prin spargere, nu prin stingere.

Cheltuind mai mult de cât îi e dat să cheltuiască, omul e silit să treacă marginile prezentului, să trăiască din viitor; — și dacă se întâmplă ca în timpul acestui avans de cheltuieli să lase moștenitori, acești moștenitori sunt sau ibridi în raport cu normalitatea nației părinților, sau streini, ca departare.

Deosebirea între un om regulat ca un animal și unul neregulat este o deosebire de timp. Omul regulat e fruct verde, cel neregulat e fruct copt și prea copt. Sau, cel regulat e o balanță grosolană, cel neregulat e o balanță sensibilă și foarte sensibilă.

Fără oameni neregulați și abuzivi, omenirea n'ar fi ajuns la gradul de cultură la care e azi ajunsă. Câte adevăruri pentru noi nu sunt ascunse în viitor! Câte din aceste adevăruri nu sunt aparente pentru abuzivi! Masa însă nu vede nimic, și pentru că ea nu vede e firesc să huiduiască pe cel care vede. Când însă ajunge și ea să vadă adevărul descoperit deja, atunci își cere scuze, prăznuind pe acela care fusese mai puțin orb decât ea.

A fi în raporturi de omogeneitate cu această țară înseamnă a sta în același nivel de cultură cu ea, și a avea și aceleași porniri.

Mediocritate și șiretenie, — aceasta e caracteristica țării.

Că sub raportul culturii suntem o țară mediocră, cred că nici un om rațional și cunoscător nu o va contesta; că linia caracteristică și în relief a manifestațiilor cetățeanului nostru este șiretenia, eărăși nu cred că va fi negată de cei cari cunosc bine pe țăran, pe țergoveț, — și chiar clasele noastre mai culte. Deci nu cred necesar a insista asupra acestui punct, nici ca invederare, nici ca explicație.

In această situație d-lui Brătianu nu i-a trebuit decât vanitate și îndrăzneală ca să ajungă sus, ca să domine masa. Și ca orice om incult sau cu o cultură mediocră, d. Brătianu a avut și are încă destulă îndrăzneală și destulă vanitate, ba încă în atât de mare doză că d-sa nu s'a distins în lungă carieră politică prin nimic altceva decât prin îndrăzneală și vanitate.

De unde însă aceste însușiri la d. Brătianu atât de pronunțate?

Se știe că omul este ceea ce moștenește și mediul l-au făcut să fie. El poartă în forma craniului, în expresia feței, în întreg chipul de a se manifesta, sumariul ființei sale.

Principiile artei de a cunoaște pe om după liniamentele corpului nu sunt bine formulate până acum; dar există persoane cu intuiție dezvoltată și cu experiență, cari practică cu mult succes această artă. Pentru astfel de persoane d. Brătianu, și oricare altu, e o carte deschisă în fiecare mo-

ment. Eū el voiū desface însă pe altă cale.

D. Ion C. Brătianu e fiu de negustor. Un negustor care nu e șiret o duce rău, ajunge la sărăcie; și tatăl d-lui Brătianu n'a fost deloc sărac.

D. Brătianu nu prea și-a bătut capu cu cartea; se pretinde chiar că în toată tinerețea sa n'ar fi citit decât o carte, o carte asupra revoluției franceze. Cine citește puțin, judecă puțin; cine judecă puțin are hotăriri repezi, necontrolate, — e energie și îndrăzneț. Oamenii cari au, din contră, un raționament foarte puternic, n'au mai deloc îndrăzneală și sunt aproape incapabili de acțiuni energice, pentru că meditația le paralizează acțiunea. Tipul acestora e Hamlet.

In casa părintească, d. Brătianu, ca copil, a fost cam oropsit din cauză că era prea zglobiu, prea nebunatic. Disgrațiarea aceasta din partea părinților l-a făcut să și caute azil între servitori, între robi.

De o parte alungat și tratat cu asprime, de altă parte giugiulit și încurajat prin umilire și supunere oarbă până în cele mai mici capriții, — eacă mediul cel mai propriu pentru cultivarea șireteniei și a vanității în grad înalt, eată punctul esențial în judecarea acestui bărbat atât de popular odată în această țară.

Cu îndrăzneala ce e proprie tuturor oamenilor inculti în bună stare fiziologică, cu șiretenia și vanitatea dezvoltate aproape unilateral în perioada copilăriei, și cu puțină spolia din Occident, d-lui Ion C. Brătianu nu i-a fost deloc greu să se ridice în această țară pe umerii masei și ai prietenilor săi până la cele mai înalte funcțiuni politice.

Chiar în timpul din urmă, prin ce alte calități s'a distins bătrânul dacă nu prin îndrăzneală, șiretenie, și vanitate?

Că e îndrăzneț, numai cine nu l' cunoaște nu o știe.

Că e șiret, o dovadă găsim în psihologie. Durerea și alte patimi triste relaxează arterele, slăbesc inima, abat privirea, turbură digestia. Câte momente de durere și de tristețe, încă violent manifestate, n'a avut d. Brătianu în lungă carieră politică! Dacă aceste manifestații ar fi fost sincere, neafectate, era oare cu puțință ca d-sa să ajungă vârstă de 68 de ani, și încă așa de sănătos la corp cum el vedem azi!

Că e vanitos, numai cine nu i-a cunoscut docilele majorități și pofta fără seamăn de a sta cu orice preț la putere, poate fi în îndoială.

Ca să ai încrederea unei mulțimi de oameni, ca să poți influența această mulțime, ca să faci ce vrei din ea, trebuie să ști câștiga această încredere și influență. Și această încredere și influență se câștigă în două moduri: conștiu și inconștiu.

Câștigă în mod conștiu încredere și influență asupra unei mulțimi când, om cult fiind, și începe legătura aceasta tocmai de la nivelul intelectual al mulțimii, când poți stringe apoi și întări această legătură. — Câștigă în mod inconștiu încrederea și influența unei mulțimi când tu însuși ești o expresie fidelă a nivelului intelectual al acestei mulțimi.

A conduce masele, într'o țară mai cu seamă incultă, este enorm de greu pentru un om cult; din contră, e foarte ușor pentru un om fără

multă cultură. Odată sus însă, omul mediocrul lucrează în cercuri mici, omul cult în cercuri mari; unu are o perspectivă de unde și poate da seamă de o singură țară numai, celalalt are o perspectivă de unde și poate da seamă de un întreg continent; unul calculează numai cu prezentul, celalalt are totdeauna în vedere și viitorul. Și una e judecata aceluia care lucrează cu date puțin și fracționate, alta judecata celui care lucrează cu date multe și întregi.

Ca orice om fără multă cultură, d. Ion C. Brătianu s'a impresionat întotdeauna de tot ce l' înconjură mai distins cu egală încredere pentru argumente. Luată un student din gimnaziu, duceți-l la un tribunal unde pledează doi avocați celebri. I se va părea acestui student, care nu are puterea de a cântări argumentele aduse, că amândoi avocații au dreptate, deși unul s'a putut servi în pleadoria lui numai de sofisme.

A trebuit timp și experiență premierului nostru ca din liberal să se facă conservator, ca din revoluționar să ajungă autoritar. Dar la d-sa această schimbare nu e rezultatul unei convingeri raționale, ci mai mult o consecință inconștie. Și aci stă nenorocirea. Aci se vede și se simte pentru țară că judecata d-lui Ion C. Brătianu nu a fost și nu este în sferele largi și senine.

Nu d. Brătianu duce curentul, ci curentul el duce pe d-sa.

Și dacă sunt pentru toate corabiile multe pânze cari sta acolo numai pentru a mănține echilibrul static al corăbiei și nu sunt în stare a o duce mai departe; sunt însă câte-va — a zis d. Titu Maiorescu într'o conferință la Ateneu — cari primesc suflarea vântului și o duc mai departe pe mare. Tot așa și în omenire, sunt indivizi foarte numeroși cari există numai pentru-ca o acțiunea lor reciprocă să se mănție în element din punctul de vedere static al societății; dar sunt câți-va cărora le e dat ca folosindu-se în mod mai energetic de puterea îndeațiunii, de aceea putere care i-a dat și limbajul, să ducă mai departe întregul cerc în care trăesc.

III.

SERVICIUL TELEGRAFIC AL ROMÂNIEI LIBERE.

Berlin, 12 Martie.

Împăratul Wilhelm va fi înmormântat învelit în mantoa militară și echipat ca de campanie.

Testamentul împăratului s'a deschis ieri. După cum se vorbește, împăratul a lăsat 78 milioane mărci.

Berlin, 12 Martie.

Întîlnirea împăratului Frideric cu regele Umberto al Italiei a fost prea mișcătoare, mai ales că împăratul, neputând vorbi, răspundea în scris; regele d'abia își ținea lacrimile.

Roma, 12 Martie.

Toate foile italiene publică articoli elogiști despre împăratul Wilhelm. Ziarul Riforma compară viața împăratului Wilhelm cu a lui Victor Emmanuel și relevă identitatea desvoltării ideii naționale în Germania și Italia.

A se vedea ultime știri pe pag. III-a.

CRONICA ZILEI

In urma încetării din viață a M. S. Împăratului Wilhelm I al Germaniei, Rege al Prusiei, Curtea MM. LL. Regelui și Reginei a luat doliu pe timp de două luni, cu începerea de la 26 Februarie.

D. Dumitru Iancovici, unul dintre compatrioții noștri, a trecut deunăzi cu mare distincție ultimul examen pentru obținerea gradului de Doctor în drept la universitatea din Gand.

D. Iancovici a fost felicitat de toți profesorii în fața auditorului.

Epoci se raportează următorul fapt:

„Matei Goghez, trecând pe stradă a fost invitat de cărciumarul Ilie Ionescu, care este și agent secret și bătaș al poliției, să intre în prăvălia sa. D. Matei Goghez, fără deficiență, urmând invitației a fost îndată inconjurat de mai mulți oameni, care l-au bătut în așa mod, încât i-au spart capul.

Într-o stare de plâns nenorocit a fost transportat la spital de unul din amicii săi.

În van d. Goghez a reclamat pe toate căile: el nu a putut obține nici măcar încheierea unui proces-verbal.

Se dă în întreprindere o furnitură de piatră, cioplită și de piatră brută de zidărie, predabilă în gara Tergul ocna. — Se va depune prealabil o cauțiune de 460 lei la casa centrală a direcției căilor ferate române.

Consiliul sanitar superior a acordat d-lui Popescu Grigorie dreptul de liberă practică a farmaciei în țară.

În ziua de 10 Martie la orele 3 p. m., se vor vinde prin licitațiune publică în localul ministerului de agricultură:

750 kgr. sămânță de Paring, în valoare de lei 48 suta de kilograme. 1.800 kgr. de in de Riga, în valoare de lei 66, bani 85, suta de kilograme.

În aceeași zi se vor vinde prin licitațiune publică:

1. În localul prefecturii Brăila: 600 kgr. sămânță de trifoi, în valoare de lei 146, bani 50, suta de kilograme, 165 kgr. sămânță de in de Riga, în valoare de lei 66, bani 50, suta de kilograme. În localul prefecturii Constanța: 22.660 kgr. porumb so runcic în valoare de lei 12, bani 66, suta de kilograme. Aceste cantități de semințe se vind în total să în parte.

DECRETE

Se autorisă consiliul județului Ialomița să contracteze de la casa de depuneri, consemnațiuni și economii un împrumut de 400.000 lei, plătibil prin anuități în termen de 30 ani și cu procentele cu care împrumutul această casă, iar anuitatea de plătit se va înscrie ca cheltuială obligatorie în bugetul anual al județului.

D. Miron Costin, fost sub-locotenent de cavalerie în armata austro-ungară, se primește în armata română pe ziua de 1 Martie 1888, cu gradul de sub-locotenent, la vacanța ce este în regimentul 2 călărași, și cu vechimea în acest grad de la 1 Noembrie 1879, din care se va deduce timpul de la 24 August 1884 până acum, cât a staț în dimisie.

Căpitanul Cruțescu Mihail, aflat actualmente în poziție de disponibilitate pentru infirmități temporale, se trece în poziție de reformă pentru infirmități incurabile, contractate din cauza unui serviciu comandat în timp de pace.

Demisiunile d-lor Eug. Stătescu, ministrul justiției, Radu Mihail, ministrul de interne, și V. Gheorghian, ministrul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor, sunt primite.

D. D. Sturza, ministrul nostru secretar de Stat la departamentul cultelor și instrucțiunii publice, va trece la departamentul finanțelor.

D. C. Nacu, ministrul nostru secretar de Stat la departamentul finanțelor, va trece la departamentul cultelor și instrucțiunii publice, și ad-interim la interne.

Sunt numiți miniștri secretari de Stat: D. D. Giani, la departamentul justiției; D. N. Gane, la departamentul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor.

DIN AFARA

Afacerile bulgare

Evenimentele din Germania absorb aproape cu totul atențiunea întregii Europe, de când cu moartea împăratului Wilhelm. O liniște și tăcere solemnă, gravă, pare a domni pretutindeni. Dar această liniște nu e mentă a dăinui mult timp. Lucrurile își vor relua iarăși mersul și cursul lor, din care s'au abătut pentru un moment. Cestiunea cea mai arzătoare, care de ani de zile a inspirat multă grijă tuturor țărilor, fiind considerată ca o amenințare a păcii europene, a intrat de așmenea într-o pauză oarecare de liniște. Însă această pauză va fi de

scurtă durată. Bulgarilor vor fi căutând să profite de dinșa, pe cât posibil. E de crezut că se vor găndi bine ce au să răspundă Turciei și cum au să se poarte față cu demersurile Rusiei, pe care ei le consideră a fi ostile lor. Judecând dupe știrile sosite din Sofia, guvernul bulgar pare decis a nu devia de la calea, pe care a mers destul de bine până acum, deci a nu se intimida de cunoscuta declarațiune a Porții. Mulți se cred convinși, că prințul Ferdinand va urma sfaturile consilierilor săi. Adevărul este, că acum calitățile prințului sunt expuse unei încercări serioase. Ce va fi în stare, va arăta viitorul. Sunt, ce e drept, și de cei cari își dau sentința cam pripit. Așa unii până mai deunăzi puneau pe prințul de Coburg, mai pe sus de prințul Alexandru, zicând că pozițiunea sa este cu totul consolidată: astăzi aceleași persoane nu mai sunt mulțumite cu densusul și pretind, că prințul Ferdinand n'a știut să-și întărească pozițiunea în țară.

Rusia și foile ei n'au lăsat nici acum de tot din vedere pe Bulgari și țara lor. *Nowoe Wremea* se silește a câștiga pe ministrul președinte Stambulow în favoarea planului înălțurării prințului Ferdinand. Va reuși oare foarea rusească? Nu prea e de crezut. Bărbații de Stat bulgari vor fi în stare să înțeleagă cele spuse de *Nowoe Wremea* și anume că după înălțurarea prințului Ferdinand, Rusia are de gând să joace rolul de stăpână a Bulgariei, va avea în mână viața și moartea Bulgarilor, va împărți posturi, și ca instanță supremă va grația săi pedepsi, tot lucrul ce nu ni se par a concorda de loc cu stipulațiunile tractatului de Berlin, la care Rusia pretinde a ține grozav.

În cele din urmă *Nowoe Wremea* numește pe Stambulow cu al săi niște cavaleri politici de industrie. Dar atunci s'ar impune întrebarea: ce să zică cineva oare despre d-nii Zankov și Karawelov, cari lucrează din resputeri contra intereselor patriei lor?

CORPURILE LEGIUITOARE

Sedința de la 1 Martie

CAMERA

Mulțumită noiei chesturi, reprezentanții Presii stau azi mai liber, mai comod, decât până acum, în tribuna lor. — Și în cele lalte tribune se vede mai multă ordine.

Bine ar fi ca această bună dispoziție să dureze.

Îndată după deschiderea ședinței, un vice-prezident (d. C. F. Robescu) își prezintă dimisia și cere în același timp un concediu de 6 zile. Dimisia se primește, concediul se acordă.

NOUL CABINET

Comunicarea noiei formațiuni ministeriale e așteptată cu oarecare nerăbdare de către opoziție; pentru majoritatea, din contră, această comunicare e o simplă formalitate.

D. Ferechide e însărcinat să citească decretul cu noul Cabinet. D-sa vestește că d. Ion Brătianu e ministrul de război; d. D. Sturza, ministrul de finanțe; d. Nacu, ministrul la instrucțiunii publice și cultelor, și ad-interim la interne; d. Ferechide, ministrul de externe; d. Aurelian, ministrul la lucrărilor publice; d. Giani, ministrul de justiție; d. N. Gane, ministrul la agriculturii, comerțului, industriei, și domeniilor. Majoritatea primește în aplauze citirea acestui decret; minoritatea însă, cu o vedită melniște.

ATACUL

D. N. Fleva e cel de întâi care dă asalt. D-sa, reamintind cuvintele d-lui Ion Brătianu dintr-o intrinire a majorității, constată că reînnoirea acestui om la banca ministerială e o comedie și o necuviință și căre *Tron și către țară*. D-sa se felicită că minoritatea nu s'a lăsat a fi trasă pe sfoară, în cele opt zile de ipocrite tratări, și și manifestă speranța că poporul va ști arăta în ce parte (în majoritate or în minoritate) sunt adevărații lui reprezentanți. — Oratorul a fost deseori întrerupt de aplauzele frenetice ale opoziției, care pare în genere foarte iritată.

D. Ion Brătianu voește să dovedească că e consecvent, spunând că pune înto-dauna interesele țării mai presus de ale sale proprii, că nu era prudent să se retragă, că chiar dacă ar fi să se retragă n'are cul ceda puterea, căci opoziția e și prea violentă și incapabilă de a o lua.

Acest răspuns al primului-ministru irită și mai mult pe minoritate, așa că d. Giani, noul ministru al justiției, abia poate rosti câte-va vorbe prin cari voia și d-sa să se arate consecvent, de întreruperile pline de usturime ale opozițiilor.

D. N. Blaremburg urecă nota. D-sa se vede în epoca mistificărilor. Prezenta d-lui Brătianu pe banca ministerială e pentru acest orator starea de asediu la scurtă scadență, e războiul civil.

Opoziția aplaudă din ce în ce mai energic. D. Blaremburg termină strigând că d. Brătianu față cu majoritatea d-sale e ca un stăpân față de sclavii săi.

D. Ferechide, ministrul de externe, încercându-se să domolească violențele, dă mai blande explicații asupra reînnoirii d-lui Brătianu la minister. Dar e așa de des întrerupt și așa de sgomotos că în mai multe rânduri pare enervat și fără șir.

După ce termină d. ministrul, majoritatea cere închiderea discuției. Minoritatea protestă energic în contra acestei hotărâri, și în fruntea protestărilor e d. M. Kogălniceanu. Totuși discuția se închide.

Dar minoritatea găsește alt drum. Mai toți capii grupurilor opozante cer cuvântul în cestiune personală, ca vizați direct săi numai prin aluziune de către șeful colectivității.

Așa d. Lascar Catargiu, în cestiune personală cu d. prim-ministru, spune acestuia că nu somnul d-sale de la Florica adus pe opoziții violenți în Cameră, cum pretinde, ci disperarea țării. „Desperarea țării ne-a trimis aci ca să facem să înceteze ticăloșiile, ca să punem capăt furțigărilor și pradăciunilor ce s'au întins de la un capăt al țării până la celălalt”, d. Catargiu e foarte energic în expresiuni. Minoritatea îl aplaudă cu foc.

E rândul d-lui Fleva, în cestiune personală; d-sa cedează însă d-lui Carp.

Se produce o schimbare bruscă în aspectul Camerii. Sgomotul iritat îl urmează deodată o liniște senină. Pare că s'ar ivi soarele după o vijelie.

O atenție încordată se fixează și dintr-o parte și din alta asupra oratorului.

D. Carp, și d-sa în cestiune personală cu d. prim-ministru și cu d. ministrul de externe, respinge în chipul cel mai parlamentar și cu o claritate admirabilă și învinuirea primului-ministru că opoziția n'a fost capabilă să ia guvernul și oferta ministrului de externe de a sta pe aceeași bancă ministerială cu domniile lor.

Oratorul arată că nu s'a oferit opoziției guvernul, ci portofolii ministeriale. Dacă d-sale i s'ar fi oferit guvernul l-ar fi luat, dar portofolii ministeriale nu putea să ia. D sa a spus și Majestății Sale că dacă e vorba să dea țării o satisfacție legitimă, o schimbare de sistem, nu e de ajuns o simplă schimbare de portofolii; că nu e locul d-sale într'un minister care continuă politica nechibzuită a d-lui Ion Brătianu.

D. Carp își exprimă deamintert satisfacția ca criza s'a terminat așa cum e azi terminată. — Oratorul vede că de aci înainte țara nu va mai permite ca un guvern să să prezinte ei fără a-i spune ce va face ca guvern, fără un program. În alte țări nici până acum nu se îngăduia ca un ministru să și inchipe că istoria țării începe numai de la intrarea lui în minister. Bunioară în altă țară, cultă desigur, d. Sturza ar fi fost dator ca intrând în guvern să desființeze biletele ipotecare în contra cărora a luptat fiind în opoziție. La noi însă d. Sturza a uitat ce credințe avea ca opozant.

Sfârșind admirabila sa vorbire, pe care o vom reproduce încurând în întregul ei, d. Carp prezice actualului guvern o foarte apropiată cadere, în mijlocul majorităților lui. Oratorul a spus guvernărilor în cursul vorbirii sale, acoperit de puternice aplauze, multe adevăruri aspre, toate aspre chiar, dar nimeni n'a cutezat să le releve.

D. Cogălniceanu, tot în cestiune personală face mai întâi elogii d-lui Carp, care a spus mai tot ce avea de gând să zică și d-sa, și confirmă afirmarea d-lui Carp că nu s'a oferit opoziției guvern, ci numai portofolii. Și portofoliurile ministeriale au ajuns azi, zice bătrânul orator, că numai au nici o valoare; ele mai mult te injosese decât te ridică.

D. Fleva, tot în cestiune personală, confirmă și d-sa spusele d-lui Carp, și adaugă că nici un membru al minorității n'a voit și nu voește schimbarea persoanelor ci a sistemului.

INTERPELARI

D. Nacu, ministrul instrucției, depune câteva mesaje pentru credite, printre cari unul de două milioane pentru țărani lipsiți de hrană, și 15 cereri de încetățenire.

INTERPELARI

D. Ion Lahovari întreabă pe ministrul justiției, ca cestiune de consecință, ce interpretare dă d-sa ca ministru art. 7 din legea asupra streinilor, relativ la expulsări (aplaude frenetice din partea minorității).

D. N. Blaremburg vrea să știe situația primului-ministru față cu evenimentele din afară.

D. Grădișteanu pune pe ministrul justiției în trei diferite situații nenorocite față cu consecința sa (aplaude vesele.)

După ce se completează comisiunea comunală cu d-nii Danieleanu și Tătaranu, ședința se ridică, tot în liniște.

SENATUL

Se respinge demisia d-lui D. Rosetti din comisiunea însărcinată cu cercetarea abuzurilor comise de generalul A. Angelescu.

D. Președinte anunță că acum zece zile a fost însărcinat cu formarea unui nou minister. N'a declinat această sarcină, crezând că va putea ajunge la un bun rezultat spre a liniști spiritele. A făcut apel la toată opoziția care a primit să meargă numai cu d-sa, dar i-a pus condiții de neprimite. De aceea n'a putut isbui și a renunțat la sarcina de a forma un Cabinet. Declară acum că și reia înalte atribuțiuni de președinte al Senatului. Prințul Ghica adaugă că mandatul său de președinte are să-l mai exercite până la Noembrie și că atunci se va retrage din viața politică pentru totdeauna.

Ședința se suspendă adăstându-se venirea d-lui I. Brătianu spre a citi decretul pentru formarea noului Cabinet.

La ora 3 se readeșchide ședința.

D. D. Sturza citește decretul noului Cabinet.

D. Măzescu spune că d. I. Brătianu a declarat că și-a dat demisia acum câte-va zile; mai mult decât atât d. Brătianu a declarat într-o ședință a Senatului că „reînnoirea sa ar fi o tristă comedie și o lipsă de respect către Rege și națiune!”.

Astăzi ce se vede?

Ce minister nou este acesta? A plecat un ministru al justiției care a propus o lege pentru inamovibilitatea magistraturii și vine alt ministru ca este pentru electivitate. A plecat ministrul Sturza care venise cu un proiect de reformă a învățământului, și l'înlocuiește altul fără proiect.

D. I. Brătianu răspunde că se întâmplă adevsea ca un ministru să demisioneze și să se întoarcă pentru că nu s'a putut forma alt Cabinet.

Declarația ministrului e primită fără aplauze.

Ședința se ridică îndată.

BORCEA ȘI BARAGANU

(Urmare și fine)

Nu știu dacă se știe ceva despre existența acestei movile, și în acest caz dacă i se cunoaște importanța. Știu numai că săpăturii săi alte cercetări nu s'au făcut. Din cele ce am putut vedea am conchis că aci, făcându-se săpăturii mai adânci se va descoperi existența unui tunel, care ar spune ceva asupra unei părți fie cât de mică — a istoriei noastre. Despre Nord o parte din mal se deprimase, și rămăsese zidul de pământ. M'am scoborât, ținându-mă de rădăcinile pe una din treptele movilei și am observat cu atențiune. Pe zidul drept se aflau înfipte tot felul de pietre și oase. Din cele adunate am găsit conglomerate silico-argiloase, conglomerate calcaro-argiloase, diferite sfărâmături de vase, oale, farfurii etc. de argilă, mulțime de acele scoici rămase pe pamânt prin retragerea mării, și care se denumesc *Unio*, ciment de calcar și argilă, o bucată de quartz calcidon, mai multe bucăți de silix, cu virf ascuțit și o bucată de craniu, din epoca quaternară.

Toate acestea se află depuse în muzeul geologic, înființat anul acesta la școala militară din Craiova, prin îngrijirea directorului d-lui Major Tătărescu.

În speranță că în anul viitor voi găsi mai mult timp disponibil spre a visita din nou aceste locuri și spre a face săpăturii sistematice, am părăsit această popină și m'am reîntors la Burdujani mari, unde m'am oprit timp de o oră spre a mă odihni.

Pe la trei ore ne așezarăm în barcă și plecărăm pe Borcea înainte.

Peste o oră treceam de cătunul Burdujani mic, un cătun, altă dată mai populat, iar actualmente redus la vre-o 20 de familii, apoi pe la Lătenii, care ține tot de Burdujani și pe la 5 ore ne oprim la *Făcăeni*.

Acest sat formează o comună a parte, și numără 180 familii.

Am rămas peste noapte la acest sat, unde am primit cea mai cordială ospitalitate.

A doua zi am trecut la Găița, distanță de circa două kilometri, conținând peste 200 familii și formând iarăși o comună a parte.

De la Găița și până la Gura Borcei nu se mai află nici un sat pe cursul acestui braț; ast-fel, înainte de a ne urma calea pe densus, am apucat mai întâi spre Nord-Vest, pe drumul despre Hagien.

Pe acest drum, la punctul de bifurcație cu drumul ce apucă spre Chioara, sat situat pe Ialomița, se află satul *Vlădeni*.

Între Vlădeni și Găița se află un iezir mare, a cărui suprafață este de vre-o 300 ectare. Acest iezir poartă numele de *Mocilna*; el nu este notat în nici una din chartele noastre, nici chiar în charta austriacă.

Iezirul Mocilna are forma unui triunghi a cărui bază este mai mult ori mai puțin paralelă cu Borcea, iar vârful spre Sud-Vest. Spre Vest de acest iezir, între Vlădeni și riul Ialomița, se află mai multe movile, a căror formă diferă cu totul de cea a celor alte movile ce văzusem până aci.

Mai întâi am vizitat movila numită *Popina lui Ibram*, adică a lui Ibram-pașa situată spre Nord-Vest. Această popină are forma unui unghi obtus cu vârful spre Vest și cu deschizătura spre Est. Biscetri-

cea ce ar pleca din acest unghi se îndreptează spre Harșova. Cele două caete, înalte de 57 metri se întind fie care pe o lungime de 750 metri și prezintă o lărgime de 200 metri aproximativ.

Tradiția spune că pe această popină a existat altă dată niște palaturi ale unui Ibram-pașa care ar fi ocupat aceste locuri. Nu am găsit nici o urmă care să-mi confirme acest fapt.

Ceva mai la Sud de precedentă se află o altă movilă care poartă numirea de *Popina cu vii*. Ea are aceeași formă ca și cea de mai sus, cu deosebire numai că deschizătura acesteia se îndreptează direct spre Est.

În dosul acestor două movile importante, adică spre Vest, la o distanță de un chilometru se află alte două movile de formă dreptunghiulară, care, prin situațiunea lor, par a corespunde celor alte două despre care am vorbit mai sus. Cea d'antăi se numește *Movila mormintelor*; iar cea d'a doua, situată ceva mai la Sud se numește *Potcoava*.

Împrejurul fie-cărei din aceste 4 movile se află câte un șanț acoperit, în cea mai mare parte din an cu apă; ceace însemnează că aceste movile s'au construit mult mai târziu decât celelalte.

În spatele Vlădenilor spre Vest se află alte opt movile în formă conică, de o înălțime de circa 30 metri. Ele sunt înșirate în direcție perpendiculară pe coasta Băraganului. Depărtarea între fie-care din ele este de câte un chilometru. Se numesc *Movilele înșirate*.

La vre-o 3 kilometri distanță, formând cu movilele înșirate un unghi obtus se află movila cu *Momâia*, de formă conică, iar ceva mai departe în aceeași direcție se află movila *Verde*.

Spre a completa această urmare de înălțimi voi semnală prezența încă a două movile, situate imediat spre Sud de satul Chioara adică cam în dreptul punctului de confluență al Borcei cu Dunărea. Acestea sunt: popina *Blagodeasca* și popina *Lala*, ambele de formă drept unghiulară, formând astfel cu cele precedente un adevărat front de apărare în direcția Dunării.

În timpul inundațiilor, mai cu seamă, toată valea, coprinsă între Borcea, Ialomița, Chioara, Vlădeni și Găița, este acoperită cu apă; iar pe marginea înălțimilor, până unde ajunge apa, se află lanțul de movile menționat.

Am vizitat apoi cele trei brațe prin care Iezirul Mocilna comunică cu Borcea și cu Dunărea. Unul din aceste brațe se desface din partea Sud-Estică a lacului se îndreptează direct spre Sud și confluează cu Borcea lângă Găița; al doilea se desface din partea Nord-Estică și se îndreptează spre Est până la confluența sa cu Borcea; al treilea se desface din partea de Nord a lacului, merge direct spre Nord și comunică cu Dunărea, în special cu una din rupturile ce face fluviul prin aceste părți. Acest din urmă braț se numește calea lui Mușat.

Reîntors la Găița, ne-am imbarcat din nou și am pornit pe Borcea în josul său. Către seară am intrat în Dunăre și peste câte-va minute intram pe gura Ialomiței spre a ne opri la Piva-Pietrei.

Lungimea brațului Borcea de la originea (Siliștra) și până la confluență, în fața insulei Găscă-Mare apropie țifra de 80 kilometri. Lărgimea ei variază între 200 și 250 metri.

De la confluență și până la Șocariet adâncimea variază între 5 și 7 metri. Fundul său însă este foarte capricios. Am întâlnit adâncimi până la 15 metri și la morile de la Fetești mi s'a spus că se observă adâncimi până la 25 și 30 de metri. Așa dar de la confluență și până la Șocariet Borcea e navigabilă. De la Șocariet și până la Călărași volumul apelor scade și prin urmare și lărgimea și adâncimea. Astfel când se atinge săi chiar se apropie minimum de adâncime, navigațiunea devine imposibilă. Din această cauză canalizarea acestui braț a fost atât de imperios cerută de către Călărașeni.

Nu vorbesc nimic despre repeziunea curentului, pentru că ne aflăm într-o epocă de secetă excepțională, apele fiind excepțional de scăzute, curentul era foarte încet.

Înundările Borcei, care se întâmplă cam la câte trei patru sau cinci ani, acopera toată Balta și i alimentează mulțimea de Yezere și de privaluri. Când se întâmplă asemenea necurzi, la ruperea ghețurilor mai cu seamă, curentul este atât de puternic încât sloii de ghiacă scot sălciile din rădăcină sau le rupe, și aceste sălci după cum am spus într-una din paginile precedente, prezintă o grosime de la 50—70 centimetri în diametru.

Între Gura Borcei și Harșova, la jumătate distanță se află îmbucătura privalului numit *Saltava*, care iese din Iezirul *Căbălu* și curge prin mijlocul insulei de la Sud la Nord. Acest prival, cel mai important din toate câte udă Balta, are el însuși doă ramificațiuni cu Dunărea și una cu Borcea.

În privința formării acestui braț, eu cred că el nu este tocmai vechi. Se poate că într-o epocă geologică mai departată să fi servit drept abia a Dunării, se poate chiar să fi fost unul din brațele deltei sale, lucrul este probabil; și timpul însă Dunărea mutându-și încetul cu încetul abia spre Est, a lăsat în urma sa o terasă (Balta), mărginită de malul Băraganului, care a putut fi foarte bine țărnișă al Dunării; iar d'alungul acestui mal a trebuit să e-

Un vechiu si special administratoru de moșii caută un loc la o moșie mai mare. — A se adresa la această redacție.

UA PROFESOARA

de piano și de muzică vocală doarește a da lecțiuni. — A se adresa la redacția acestui ziar.

DE VENZARE

Una mașină tipografică, care funcționează deja. — A se adresa la tipografia Curții.

NOUĂ INVENȚIUNĂ PARFUMERIE IXORA ED. PINAUD

Săpun. IXORA
Esență pentru batiște IXORA
Apa de toaletă . . . IXORA
Pomadă IXORA
Unt de migdale . . IXORA
Pudră de Riz . . . IXORA
Cosmetic. IXORA
Oțet de toaletă . . IXORA

Primaște spre efectuare tot felul de LUCRARI TIPOGRAFICE DE LUX ȘI MERCANTILE

BONURI, CECURI, COMPTURI, POLIȚE, FACTURI, REGISTRE.

DIFERITE INVITAȚUNI DE BAPTEZ, NUNTĂ, ETC.

CONTRACTE

ZIARE

TIPOGRAFIA CURȚII REGALE F. GÖBL FII BUCUREȘCI. — 12, PASSAGIUL ROMÂN, 12.

ATELIER DE LEGĂTORIE esecuta orice fel de lucrări în această branșă.

Se esecută DIFERITE CĂRȚI SCOLASTICE ȘI DIDACTICE în toate limbile uzuale și ori-ce mărime.

SPECIALITATE DE CĂRȚI DE VISITĂ

Deposit de Carnete pentru lucrători, Foi de plată, State, Liste de bucate și tot ce se atinge de Comptabilitate pentru Păduri și Moșii.

Domnii proprietari și arendași și pot adresa comanda prin scrisori

UN PEDAGOG

de clasele primare și gimnaziale, cu certificate bune și cu practică îndelungată dorește a da lecțiuni în case particulare, în pensionate din capitală sau provincie. — Doritorii să se adreseze la redacția acestei foi.

Iordache N. Ionescu (restaurant) Strada, Coval, No. 3.

A. CAROL PFEFFER Atelier de Legătorie BUCUREȘCI

5, Strada Regală, 5 — vis-à-vis de Hotel Union —

Atelier de legătorie de Cărți de lux, galanterie, cartonașe și pasaporturi de fotografie.

De vânzare

Casele din str. Rosei No. 18, suburbia Stăicu, compuse din patru camere cu antreuresele. Asemenea și magazinele necesare de zid învelit cu țineche, precum și o mică grădină. — Doritorii cari vor fi amatori a le cumpăra sunt rugați a se adresa chiar în localul acestor case unde domiciliază și proprietarul.

CASA DE SCHIMB MOSCU NACHMIAS Nr. 8, în palatul 'Principele Dimitrie Ghika, (Dacia-Romania) Strada Lipsăni, în fața noii clădiri a Băncii Naționale.

BUCUREȘTI

Cumpără și vinde efecte publice și face orice schimb de monedă

Cursul pe ziua de 2 Martie 1888

Table with exchange rates for various currencies and goods like flour, oil, and sugar.

Caută vânzătorii pentru locuințe din Viena zuri de Stat austriace. — Plătiți se pot face parțial. Prețurile mai mici decât la orice altă firmă austriacă. Referențe la Institutul de credit privilegiat austriac, în toate casele principale. Orientele se expediază de Expedițiunea de anunțuri Heinrich Schadek, Viena.

„ANKER“ SOCIETATE DE ASIGUR. ASUPRA VIETEI ȘI RENTEI IN VIENA

Concesionată pentru România prin decretul din 1 Ianuarie 1870. În luna Ianuarie 1888 s'au efectuat 863 polițe pentru fr. 4.815,427. — În luna Ianuarie s'au încasat în prime și depuneri franci 1,426,718. — Pagubele plătite în luna Ianuarie au fost de franci 176,1744.

DAVID ADANIA AGENT DE PUBLICITATE BUCUREȘCI Nr. 6. — Strada Corbului. — Nr. 6.

I. IONESCU — FRISER — 50, Calea Victoriei, 50 vis-à-vis de Pasagiul Român

MARELE CIRC SIDOLI 7, Str. Poliției, 7

ASTAZI Mercuri, 1 Martie 1888 MARE Reprezenție High-life La fine mare carusel. Juoi 3 Martie 1888, Mare reprezenție extraordinară în beneficiul simpaticului călăreț de școală și jockey d. Cesar Sidoli. — La fine: Robert Diavolul.

FABRICA DE BILIARD București Strada Sf. Ionica Nr. 1. A LUI Frantz Fast Confeționează Biliarde din lemn de Mahon și de Palisandru, de la calitatea cea mai efună pînă la calitatea de lux.

COMPAGNIE du GAZ de BUCAREST

Avem onoare a informa pe onor. Public și pe Abonații noștri că dela 1 Mai st. n. 1886 am transferat biuroul nostru de reclamațiuni, din strada Nouă Nr. 1 bis, pe Calea Victoriei, Nr. 66, în fața Palatului Regal, unde am stabilit un magazin pentru expozițiune și vânzare de aparate de iluminare și de încălzire prin gaz etc. etc.

TRUFE VERITABILE proaspete din Perigord, calitate extra, cu 20 franci kilo net, aduse franco la gara cea mai apropiată de destinatar. TRUFE conservate din Perigord, cu 25 franci kilo net, predate franco la gara cea mai apropiată de destinatar.

HOTEL FIESKI —BUCUREȘCI—

SITUAT IN CENTRUL ORASIULUI Nr. 7, STRADA ȘELARI Nr. 7. Se găsec apartamente pentru familii cu anul și cu luna cu prețuri foarte moderate. Camere de la fr. 1—5 pe zi. La etagiul al III-lea odăi frumoase cu fr. 25 pe lună. Salon de dans pentru baluri, nunți și adnării.

MERSUL TRENURILOR CAILOR FERATE IN ROMANIA valabil dela 19 Iunie 1887

Large table with 8 columns and multiple rows showing train schedules between various stations like București, Roman, Giurgiu, etc.